

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
FAKULTA INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Projekt č. 4 do předmětu ITY
Bibliografické citace

Typografie

„Typografie má za sebou pět století vývoje, a počítáme-li dobu před Gutenbergem, kdy šlo spíše o kaligrafii, jedná se o několik tisíc let“ (Pavel Kočička, 2007). I dnes je typografie velmi důležitá. Nesetkáváme se s ní pouze u knih, ale také například ve webdesignu, kde podle některých tvoří až 95 % práce viz (Reichenstein, 2006). Mnozí autoři se snaží typografii zakomponovat také do e-learningu viz (Odstrčilová, 2008) nebo fotografie viz (Slavíček, 2008). Pro mnohé se to může zdát jako násilné roubování jedné vědy do druhé. Typografii ale můžeme zkrátka najít v nejrůznějších oborech. Není se tedy čemu divit, že se typografií zabývají celé časopisy (del, 2001).

Pro výuku typografie existují jednak knihy (Pavel Kočička, 2007), ale také články na internetu. Můžeme nalézt spoustu článků věnující se písmu (Polakovič, 2005), klasifikaci písma (Solpera, 2003), písmové osnově (Churý, 2006) apod. Ostatně písmo se v průběhu staletí vyvíjelo zajímavými kroky. Ve středověku se poměrně hodně tisklo lomeným písmem. V Českých zemích se však později začalo tisknout antikvou (Krč, 2004). S různými jazyky je také úzce spjata kódování, které se bouřlivě vyvíjelo. O této „revoluci“ pojednává například článek (Bergerhausen, 2005).

Protože typografie není úplně triviální záležitost, vzniklo několik systémů a programů, které mají alespoň částečně pomáhat autorům ve správné sazbě. Jako jeden z prvních nástrojů můžeme jmenovat $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ od Donalda Ervina Knutha, který vznikl v roce 1977. O rozšíření $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ se zasloužil Leslie Lamport, když v roce 1985 sestavil formát $\text{L}^{\text{A}}\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ (HELMUT – Daly, 2004), který poskytuje příkazy na vyšší úrovni. S touto nadstavbou $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ se pracuje poměrně dobře. Pokud navíc používáte nějaký editor, který doplňuje syntaxi, práce se ještě více zefektivní.

Literatura

DELEATUR, č. 5, 2001. ISSN: 1210-4780.

BERGERHAUSEN, J. Demokratizace znaků. *Typo*. 2005, 16, s. 5–8.

CHURÝ, L. *Typografie 2. díl – Písmo* [online]. Programujte.cz, 2006. [cit. 13. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://tinyurl.com/c5mfvo>>.

HELMUT, K. – DALY, P. W. *A Guide to LATEX*. 4. vyd. Boston : Addison-Wesley, 2004. ISBN 0-321-17385-6.

KRČ, J. Osm století lomených písem: malý historický přehled. *Typo*. 2004, 12, s. 3–5.

ODSTRČILOVÁ, Z. Grafický návrh elektronických výukových aplikací. Diplomová práce, MUNI-FI, Brno, 2008.

PAVEL KOČIČKA, F. B. *Praktická typografie*. 3. vyd. Brno : Computer Press, 2007. ISBN 80-7226-385-4.

POLAKOVIČ, J. *Písmo* [online]. 2005. [cit. 13. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://typografie.dero.name/typografie.phtml>>.

REICHENSTEIN, O. *Reactions to 95 % Typography* [online]. Information Architects, 2006. [cit. 13. 4. 2009]. Dostupné z: <<http://sux.cz/88a>>.

SLAVÍČEK, T. Typografie a fotografie. Diplomová práce, MUNI-FI, Brno, 2008.

SOLPERA, J. *Klasifikace písem* [online]. Typo.cz, 2003. [cit. 13. 4. 2009]. Dostupné z: <http://www.typo.cz/_pismo/pis-klas-solp.html>.